

AZEW

Tupàn uzapo kar wi tàpuzuhu a'e

¹ Nariw Pezi ywy rehe har wanuwihaw romo heko mehe, mokoz haw kwarahy rehe, pitài haw 'ar mehe, 6 haw zahy nehe no, Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e umume'u kar amo uze'eg uze'eg imume'u har Azew her ma'e pe. A'e rupi uze'eg Azew umume'u a'e ze'eg Zurupapew Xaraxiew ta'yr Zuta ywy rehe har wanuwihaw pe a'e, xaxeto wanuwihawete Zuzue Zozanak ta'yr pe a'e no.

² Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e uze'eg nezewe a'e. — Tupàn Hàpuzuhu iapo wi haw 'ar nuhem kwaw a'e rihi, i'i teko waiko wà, i'i Tupàn.

³ A'e rupi Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e umuze'eg kar uze'eg imume'u har Azew her ma'e nezewe a'e kury.

⁴ — Teko Zuta ywy rehe har wà. Peiko tàpuzuhu hekuzar katu ma'e ipuràg eteahy ma'e pupè ko 'ar rehe kury. Napezapokatu wi kwaw heràpuzuhu. Heityk pyrer a'e. Iaiw haw rehe hin e a'e. Aipo ikatu nezewe haw.

⁵ Pema'enukwaw katu ma'e peme uzeapo ma'e kwer rehe nehe.

⁶ Pezutyim ma'èà'yz tetea'u. Xo pixika'i ma'e zo pepo'o a'e re. Heta wewer temi'u peme. Nuhyk kwaw. Pema'uhez peiko. Heta wewer win peme. Nuhyk kwaw peka'u haw romo. Heta wewer pekamir penopoz peme. Napemuaku kwaw penuwixàg mehe. Uma'ereko ma'e upyhyk

temetarer uma'ereko haw rupi. Nuhyk kwaw penekuwe haw romo, i'i Tupàn.

⁷ A'e rupi Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e uze'eg nezewe kury. — Pema'enukwaw katu ma'e peme uzeapo ma'e kwer rehe nehe.

⁸ Peho ywytyruhu pe nehe kury. Perur ywyranehe. Pezapo wi heràpuzuhu nehe. Herurywete putar a'e heràpuzuhu rà m rehe nehe. Teko hemuwete katu a'e pe wà nehe. Hemurywete kar putar a'e pe wà nehe.

⁹ Peàro arozhàn ipo'o haw uhua'u ma'e. Xo pixika'i ma'e zo pepo'o. Pezeagaw a'e arozhàn pixika'i ma'e peneko haw pe heraha pà. Amumaw a'e temi'u pewi herur mehe. Pepuranu pezehezehe nezewe nehe. — Màràzàwe tuwe Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e uzapo agwer ma'e zanewe a'e, peze pezeupe nehe. Azapo nezewe haw peme ihe, ta'e xo penàpuz rehe zo pezekaiw pe xe. Napezekaiw kwaw heràpuzuhu imuaiw pyrer rehe.

¹⁰ A'e rupi nukyr kwaw à m à n. A'e rupi nahezuz kwaw arozhàn peko kaiwer rehe har pe.

¹¹ Amupytu'u kar à m à n ikyr ire kaiwer pe ihe, ywytyruhu pe ihe no. Amuxinig kar arozhàn itymaw. Amuxinig uwà tyw no, uri tyw no, amo ma'etymaw ko ywy rehe har paw no. Ixinig awer uzepyk teko wanehe, ma'ea'yr wanehe no, miar wanehe no, ma'etymaw nà n à n no, i'i Tupàn.

Teko weruzar Tupàn hemiapo putar haw a'e wà

¹² Na'e Zurupapew Zuta wanuwihaw a'e, Zuzue xaxeto wanuwihawete a'e no, teko Mawiron wi izemnehew pyrer wi uzewyr ma'e kwer paw a'e wà no, ukyze Tupàn wi a'e wà kury. Weruzar uzar

Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e ze'eg Azew pe imur pyrer wà kury. Tupàn ze'eg imume'u har romo hekon Azew a'e.

¹³ Nezewe mehe Azew Tupàn ze'eg imume'u har uze'eg Zuta ywy rehe har wanupe ko Tupàn ze'eg imume'u pà wanupe. — Aiko putar penehe we ihe nehe. Ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e aze'eg kwez ihe kury, i'i Azew wanupe.

¹⁴ Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e umukàg kar a'e teko paw a'e wà kury, wamurywete kar pà a'e wà kury. Zurupapew Zuta wanuwihaw, Zuzue xaxeto wanuwihawete no, teko Mawiron wi izemunehew pyrer uzewyr ma'e kwer wà no. Uzemono'og paw rupi uzar Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e ràpuzuhu iapo katu pà wà, iapo haw rehe uzypyrog pà wà.

¹⁵ 24 haw 'ar mehe 6 haw zahy rehe mokoz haw kwarahy rehe Nariw tuwihawete romo heko mehe uzypyrog Tupàn Hàpuzuhu iapo wi pà wà kury.

2

Tupàn hàpuzuhu pyahu ma'e ipuràg eteahy ma'e

¹ A'e mokoz haw kwarahy rehe Nariw Pezi wanuwihawete romo heko mehe 21 haw 'ar mehe 7 haw zahy rehe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg wi uze'eg imume'u har Azew pe kury.

² Eze'eg eho a'e teko wanupe nehe. Zurupapew Zuta wanuwihaw wanupe, Zuzue xaxeto wanuwihawete pe no. Amogwer teko paw wà no, emume'u ko ma'e wanupe nehe no.

³ Aze ru'u amo peinuromo har wexak heràpuzuhu kwehe mehe ipuràg eteahy we mehe wà. Zauxiapekwer Mawiron pe har weityk

imuaiw pà kwehe mehe wà. Peme'e hehe kury. Nuzawy kwaw ity heityk pyrer.

⁴ Nezewe rehe we pekàg nehe. Ekyze zo nehe, Zurupapew. Ekyze zo nehe, Zuzue. Pekyze zo nehe, teko ko ywy rehe har paw wà. Pe paw pema'ereko nehe. Ta'e ihe Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e ihe xe, aiko penehe we ihe xe.

⁵ Azapokatu heze'egaw teko heremiaihu wanehe we Ezit ywy wi wanerur mehe ihe. — Herekwe wiko putar penehe we tuweharupi nehe, a'e wanupe a'e 'ar mehe. A'e rupi pekyze zo ma'e wi nehe kury.

⁶ Ta'e ihe Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e amume'u ko ma'e ihe kury xe. — Nan kwehe tete amuryryryryz kar putar ywak, ywy, yryhu, ywyxinigaw ihe nehe.

⁷ Amuryryryryz kar putar teko ywy nà̀nà̀nar ihe wà nehe no. Amo werur putar wemetarer xe herà̀puzuhu Zeruzarez pe har pe a'e wà nehe. Nezewe amynehem putar herà̀puzuhu ma'e purà̀g eteahy ma'e pupe ihe nehe.

⁸ Parat ywy nà̀nà̀nar or ywy nà̀nà̀nar upaw hema'e romo wanekon a'e wà.

⁹ Nezewe mehe herà̀puzuhu ipyahu ma'e ràm ipurà̀g eteahy wera'u putar herà̀puzuhu kwehe arer wi a'e nehe. Aiko putar a'e pe nehe. Amuigo kar putar heremiaihu hemetarer katu ma'e romo ihe wà nehe. Amuigo katete kar putar heremiaihu ihe wà nehe, wamuzeàmà̀tyry'ym kar 'ym pà ihe wà nehe. Ihe Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e aze'eg kwez kury.

Tupàn uze'egahy teko wanemiapo kwer ikatu

'ym ma'e wanehe a'e

¹⁰ A'e kwarahy rehe, 24 haw 'ar mehe, 9 haw zahy rehe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg wi uze'eg imume'u har Azew pe.

¹¹ Nezewe uze'eg. — Epuranu eho xaxeto wanehe nehe.

¹² — Aze ru'u amo teko ipureraha wer amo ma'ea'yr ho'o kwer pehegwer rehe Tupàn pe imono pyr romo nehe, a'e mehe uwàuwàn putar ukamir pupe heraha pà nehe. Na'e a'e kamir uhyk amo temi'u rehe kury. Aze ru'u typy'ak rehe, aze ru'u ma'ero'o kwer imuin pyrer rehe, aze ru'u win rehe, aze ru'u uri kawer rehe, aze ru'u wyzài temi'u rehe kury. Aipo a'e ma'ero'o kwer imukatu pyrer umukatu putar inugwer temi'u nehe, ere wanupe nehe. Upuranu Azew oho wanehe. Uwazar xaxeto heze'eg izupe wà. — Nan kwaw pa, i'i izupe wà.

¹³ Na'e upuranu wi Azew xaxeto wanehe kury. — Amo teko opokok amo umàno ma'e kwer rehe a'e. A'e rupi a'e opokok ma'e kwer na'ikatu kwaw Tupàn henataromo kury. A'e re opokok oho amo temi'u rehe. Aipo a'e temi'u na'ikatu kwaw Tupàn henataromo kury, i'i wanupe. Uwazar xaxeto ize'eg izupe wà. — Aze pa. Ikatu 'ym ma'e romo uzeapo Tupàn henataromo, i'i izupe wà.

¹⁴ Na'e i'i Azew wanupe kury. — Nezewe i'i Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e. — Uzeapo nezewegatete haw ko teko wanupe. Teko kò ywy rehe har wiko ikatu 'ym ma'e romo herenataromo wà. Wanemiapo kwer paw na'ikatu kwaw. Ma'ea'yr herenataromo izuka pyr paw na'ikatu kwaw herenataromo wà no, i'i Tupàn.

Tupàn umume'u uze'egatu àwàm teko wanupe

¹⁵ Nezewe uze'eg Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e. — Pema'enukwaw uzeapo ma'e kwere a'e 'ar henataromo arer rehe nehe. Heràpuzuhu iapo pà pezyprog 'ym mehe we uzeapo ma'e tetea'u.

¹⁶ Ma'e uzeapo a'e mehe. Aze amo oho arožràn imonokatu haw pe wà, arož ràn 200 kanek por hekar pà wà, xo 100 kanek por zo wexak wà. Aze oho win imonokatu haw 100 zutahyky'a por hekar pà wà, xo 40 zutahyky'a por wexak wà.

¹⁷ Azepyk penehe ywytuaiw hakuahy ma'e pupe. Amono kar tukur penemitygwer imumaw pà wà no. Amugyr kar àmàntàtà penehe no. Nezewe amumaw peko pe har paw. Nezewe rehe we napezewyr kwaw ihewe.

¹⁸ Kutàri, 24 haw 'ar mehe 9 haw zahy rehe pemumaw heràpuzuhu iwype har iapo haw kwez kury. Pexak ko 'ar henataromo àràm uzeapo ma'e ràm nehe kury.

¹⁹ Naheta kwaw arožràn imonokatu haw pupe. Uwà tyw na'i'a kwaw. Pi tyw na'i'a kwaw. Homà tyw na'i'a kwaw. Uri tyw na'i'a kwaw. Nezewe rehe we ko 'ar henataromo amono putar heze'egatu peme nehe, i'i Tupàn.

Tupàn umume'u wemiapo ràm Zurupapew pe

²⁰ A'e 'ar mehe we 24 haw 'ar mehe 9 haw zahy rehe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg wi Azew pe.

²¹ — Emume'u ko ma'e eho Zurupapew Zuta wanuwihaw pe nehe. — Amuryryryz putar ywak ywy ihe nehe.

²² Aeityk putar tuwihawete wanenaw ihe wà nehe. Amumaw putar wakàgaw ihe wà nehe no. Amuaiw putar ywyramawa zeàmàtyry'ymawhu pe har wà nehe no. Azuka putar ywyramawa wapupe har wà nehe no. Kawaru umàno putar wà nehe no. Kawaru ku'az har uzezukazuka putar wà nehe no.

²³ A'e 'ar ihem mehe nehe, urumuigo kar putar heremiaihu wanuwihaw romo ihe nehe, ta'e ereiko heremiruze'eg heremixak kwer romo ne xe. Ihe Tupàn Ikàg Wera'u Ma'e aze'eg kwez ihe kury. Upaw

Tupàn ze'eg
Bible without Deuterocanon in Guajajára
(BR:gub:Guajajára)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guajajára

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Guajajára [gub], Brazil

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9788531109713

The Bible without Deuterocanon

in Guajajára

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-03-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0aad8539-54cc-5543-91cd-25f61502645a